

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΚΩΠΑΙΔΟΣ

Μάτην ἀνεζητήσαμεν εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτεύουσας ἀπάντησιν εἰς ὅσα ἡμεῖς καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες ἐπροκαλέσαμεν τοὺς Διευθυντάς τῆς Ἑταιρίας τῆς Κωπαίδος, νὰ δημοσιεύσωσι, ὅπως διασκεδάσωσι τὸν καταλαβόντα τοὺς ἀτυχεῖς μετόχους παρικόν· οἱ ὅποιοι χάνουν 80 τοὺς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν κεφαλαίων των, καὶ ὡς μὴν ἤρκει ἡ καταπληκτικὴ αὕτη ἀπώλεια ἐπικρέμαται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των καὶ ἡ ζήτησις τῶν λοιπῶν φρ. 250 χρυσῶν κατὰ μετοχὴν τῶν ὁποίων καὶ ἐκείνων ἡ τύχη ἔσεται προβληματικὴ. Ἀπορούμεν πῶς ὁ φίλος συντάκτης τῆς «Νέας Ἑφημερίδος» νὰ παρέξῃ τὰς στήλας του εἰς τὰ ἐπιστελλόμενα δῆθεν ἐκ Καρδίτζης παρὰ φίλου πρὸς ὃν μεταξὺ ἄλλων προσόντων τοῦ ἀποδίδει καὶ τὸ τῆς τιμιότητος. Λοιπὸν οἱ τίμιαι ἄνθρωποι δὲν παραμορφώνουν τὰ γεγονότα, παρὰ δὲ τοῦ ἐκ Θεσίων βουλευτοῦ κ. Κουκούλεζα μανθάνομεν ὅτι ὅχι μόνον οὐδεμίαν ἐργασία γίνεται ἐν τῇ Κωπαίδι, ἀλλὰ καὶ τὸ δεινὸν αἱ γενόμεναι μέχρι τοῦδε μετὰ 3 ἔτη καὶ 3 μῆνας ἀπὸ τὴν παραχώρησιν εἶνε γελοῖαι καὶ ὅλως ἀσήμεναι, ὁ δὲ διστάζων ἅς ὀρίσῃ νὰ ἴδῃ. Συμβουλευόμεν ὅθεν τὴν «Νέαν Ἑφημερίδα» νὰ βασανίζῃ πλείοτερον εἰδήσεις ἀφορώσας τὰ συμφέροντα τῶν συμπολιτῶν τῆς, καὶ δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἀπογύμνωσις τῶν ἀπλουστέρων.

Μακράν ἡμῶν ἡ ἰδέα ν' ἀντιπολιτευθῶμεν τὴν ἐθνωφελῆ ταύτην ἐπιχείρησιν. Τόσον ἡμεῖς ὅσον τὸ κοινόν, πρὸ παντὸς δὲ τὰ ἀτυχῆ θύματα τῆς Σύρου, ζητοῦμεν ἐπιμόνως νὰ μάθωμεν τί τὸ πρὸς Θεοῦ συμβαίνει.

Ἀδυνατοῦμεν νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ στενωπὰ τῆς φωνῆς εἰς τὸ χρηματιστήριον εἰς τὰ καφενεῖα καὶ τὰς τριόδους ἀνακραζόμενα. Ἀδυνατοῦμεν νὰ δώσωμεν πίστιν ὅτι ἀνὴρ εὐγενῆς, πλούσιος, τιμηθεὶς διὰ τῶν ἀνωτάτων ἀξιο-

ματικῶν τῆς πατρίδος τοῦ ἦτο ποτὲ δυνατόν νὰ ἦναι ἐνὸς τῆς ἀποδιδόμενης αὐτῷ λωποδυτικῆς ληστείας τῶν συμπατριωτῶν καὶ συμπολιτῶν του. Ναι μὰς φαίνεται ἀπολύτως ἀδύνατον διάσπῃς οἰκονομολόγος ὡς ὁ κ. Σκουλούδης νὰ γείνῃ ὄργανον ὅπως λάβῃ ἀπὸ τοῦ συμπολίτας του 7, 500,000 φράγκα καὶ κρατήσῃ μετὰ τῶν συνεταίρων του τὰ 5 ἑκατομμύρια. Εἶνε, λέγομεν, ἀδύνατον διότι δέον νὰ ἦναι τὶς αὐτόχρημα βλάβαι νὰ ὑποθέσῃ ποτὲ ὅτι ὑπὸ τοιούτους ὁρους ἦτο ποτὲ ἐφικτὸν ἡ ἀποξήρασις τῆς Κωπαίδος· κατὰ συνέπειαν ὅλος ὁ γενόμενος θόρυβος εἰς τὸ πολυθρύλλητον αὐτὸ ζήτημα νὰ ἦτο διὰ τὸ ἀπώλεμα!!

Ὅθεν πρὶν νὰ πραγματευθῶμεν τὸ ζήτημα τοῦτο ὅπως τὸ καθήκον ἐπιβάλλει ὅχι μόνον εἰς ἡμᾶς ἀλλὰ εἰς τὴν συναίσθησιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς ἔχουσιν δημοσιογραφίαν, ἀπαιτοῦμεν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑταιρίας, ὅπως οἷόν τε πλείοτερας ἐξηγήσεις.

Ἑλάβατε κύριοι παρὰ τοῦ κοινοῦ φρ. 7,500,000; τί ἐγένοντο ταῦτα; καὶ αὕτη ἡ Ἑταιρία τῆς ὁποίας μὰς ἐπωλήσατε τὰς μετοχὰς πρὸς φράγκα 250 χρυσᾶ τσίλικά τί πρᾶγμα εἶνε; Εἰς αὐτὰ νὰ μὰς ἀπαντήσετε.

Οἰκονομολόγος

ΑΙ ΚΡΗΣΣΑΙ

(ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ)

Θέριссон, 27 Αὐγούστου 1883.

Θὰ ἔπραττον ἀμάρτημα ἂν καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἀνεχώρουν ἐκ Κρήτης, χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῶν τὰ Μπουτσουνάρια, ἅτινα οὐδεὶς ξένος ἔρχεται ἐν Κρήτῃ χωρὶς νὰ σπεύσῃ νὰ τὰ ἴδῃ. Ὑπὸ τὸ κάπως κατότυχον τοῦτο ὄνομα, πεποιημένον ἀπὸ τὸν ἦχον τῶν ἀπὸ ὑψηλοῦ μέρους καταπιπτόντων

127

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

127

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἱδ. ἀριθ. 559)

— Ἀλλὰ τί λοιπὸν ὑποθέτετε;

— Τὸ φορικαλέωτερον πρᾶγμα. Ἀπεκάλυψα εἰς τὴν ἀδελφὴν μου τὸ μυστικὸν τῶν κακουργημάτων τοῦ βαρόνου Δεσιμαί. Ἄ! ἔπραξα κακῶς, τὸ ἀναγνωρίζω· ἀλλ' αὕτη μὲ εἶχεν ἀκούσει λέγοντα εἰς τὸν πατέρα μου: Πρέπει ν' ἀποθάνῃς! Ἐγνώριζεν ὅτι εἶχον πληρώσει δύο πιστόλια διὰ τὴν διπλὴν αυτοκτονίαν, διότι ἤθελον νὰ φονευσθῶ ταῦτοχρόνως μὲ τὸν πατέρα μου. Ἀπὸ πρῶτον αὕτη κατεπολέμησε τὸ σχέδιόν μου, τὸ ὅποιον ὁ Λανδρὺ δὲν ἐπέτρεψε νὰ ἐκτελέσω, ἐφάνη ὕστερον ἐπιδοκιμάζουσα αὐτό. Ἐν τῷ δωματίῳ δὲ τούτῳ περιπτύχθημεν καὶ ἀπεχαιρετήθημεν. Ἡ Ἑρριέττη ἐφαίνετο ἱκανῶς ἥρεμος· ἀλλὰ... Ἀ! αἰσθάνομαι φρίκην!

— Λοιπὸν; λοιπὸν;

— Λοιπὸν! κύριε, φοβοῦμαι μὴ ἡ δυστυχὴς ἀδελφὴ μου

ὠθουμένη ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας· ἔλαβε τὴν ὀλεθρίαν ἀπόφασιν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν βίον τῆς.

— Ὡ! εἶπεν ὁ μαρκήσιος ριγῶν.

Ὁ Ἰωάννης ἐξέβαλεν ὑπόκωπον γογγυσμὸν, ἐκλονίσθη ὡς τις οἰνόφλυξ καὶ ἐζήτησε νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τινος ἐπίπλου.

— Ἀ! Λανδρὺ! ἀνέκραξεν ὁ μαρκήσιος, βλέπων ἐμφανιζόμενον τὸν πιστὸν ὑπηρέτην του. Τί ἔμαθες, καλέ μου Λανδρὺ; Τί ἤξεύρεις;

— Ἡ δεσποινὶς Δεσιμαίξ ἔφυγεν ἐκ τοῦ μεγάρου καὶ δυστυχῶς πρὸς τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ τῶν Ἡλυσίων Πεδίων. Ἡ ὑπηρέτρια, δραμοῦσα πρώτη εἰς τὸν κρότον τῆς ἐκπυροσκοροτήσεως, ἐνθυμεῖται ὅτι εἶδε τὴν δεσποινίδα Ἑρριέττην κατερχομένην ὀρμητικῶς τὴν μεγάλην κλίμακα. Ἐν τῇ παραχῇ τῆς δὲν ἐσκέφθη νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν φυγὴν τῆς δυστυχοῦς κόρης. Ἡρώτησα τὸν θυρωρὸν, ἀλλὰ δὲν εἶδε τὴν δεσποινίδα Ἑρριέττην ἐξερχομένην. Εἶχε κατακλιθῇ καὶ ἐκοιμάτο, ὅτε ἡ ἐκπυροσκοροτήσις τοῦ πιστολίου τὸν ἐξύπνησε. Καταβὰς τῆς κλίνης του καὶ φορέσας ἐν σπουδῇ τὴν περισκελίδα του ἐδραμεν εἰς τὴν λιθόστρωτον νομίζων ὅτι ὁ πυροβολισμὸς συνέβη εἰς τὴν ὁδόν. Προδήλως δὲ ἡ δεσποινὶς Δεσιμαίξ ἐξῆλθε κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

— Ἐάν, Ραοῦλ, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, ἡ ὑπόθεσις ὑμῶν ἦναι ἀληθὴς, ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ.

— Τοῦτο καὶ ἐγὼ σκέπτομαι, κύριε.

ὕδατων, κρύπτεται μαγευτικὴ θέσις, ἀχώριστος ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Κρήτης.

Λίαν πρωὶ ἐγερθέντες τὴν πρωίαν τῆς 12 Αὐγούστου καὶ προμηθευθέντες τὰ ἀναγκαῖα διὰ διήμερον πορείαν εἰς τὴν ὄρεινὴν Κυδωνίαν, ἐξεκινήσαμεν διευθυνόμενοι πρὸς τὴν θέσιν ἐκείνην. Ἡ πρωία ἦτο δροσερά, καλπάζοντες δὲ οἱ ἵπποι μᾶς ἔφεραν μετὰ βραχείαν ὁδοιπορίαν διὰ μέσου τοῦ ἐλαιῶνος τῶν Χανίων, εἰς τὸ χωρίον *Περίβολια*. Ὁδὸς μυρτοποικιλτος ἤγαγεν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ χωρίου εἰς τοὺς πρόποδας ἐνὸς βουνοῦ· πυκνοὶ πορτοκαλεῶνες ἐσκίαζον αὐτὴν, διαχύνοντες τὸ γλυκὺ ἄρωμά των ἀνὰ τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ἀλλῇ ὁδὸς ἐλικοειδῆς ἐν εἶδει κλίμακος ἀνεβίβασεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ βουνοῦ. Μετ' οὐ πολὺ ἐφθάσαμεν εἰς μικρὸν ἐπίπεδον μέρος· βράχος ὑψηλὸς καὶ ἀπότομος ἐγείρεται ἀνωθεν τοῦ μέρους τούτου· ἀπὸ τῆς ρίζης αὐτοῦ πηγὴ ἀσθίνου ψυχροῦ ὕδατος ἀναβλύζει, ὅπερ μετὰ βοῆς ἀπὸ τῆς εἰς τὸ βάθος τοῦ βράχου ὅπῃς ἐξερευγόμενον ρίπτεται ἐντὸς περικεκλεισμένης μικρᾶς δεξαμενῆς, ἀπὸ τῆς ὁποίας διοχετευόμενον ῥεεῖ εἰς Χανία, ποτίζον τὴν πόλιν. Περὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου ἡ μύρτος, ὁ κισσὸς καὶ ἡ ἀκρέβατος ἐξαπλοῦσι τοὺς περικαλλεῖς αὐτῶν κλώνους, θαυμάσιον σχηματίζοντες στέμμα καλύπτον τὴν γυμνότητα τοῦ βράχου. Τρεῖς ὑψικομοὶ πλατάνοι ἐκτείνουσιν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου ἐκείνου τοὺς σκιεροὺς αὐτῶν κλάδους προστατεύοντες αὐτὸ κατὰ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ θερινοῦ ἡλίου· ζέστην δὲν αἰσθάνεσαι ποτὲ ἐκεῖ· μόνον ὁ ψυχρὸς βορρᾶς καὶ ὁ ἡδὺς ζέφυρος εὐρίσκειται προσέλευσιν, δρόσος δὲ αἰώνια ἐκ τῆς πηγῆς διαχυνομένη, ζωογονεῖ πάντοτε τὸν ὀργανισμόν καὶ διατηρεῖ αὐτὸν εἰς διηνεκὲς σφρίγος. Δὲν χορταίνεις νὰ πίνῃς νερὸ, δὲν χορταίνεις νὰ τρώῃς, ἀλλὰ πρὸ πάντων δὲν χορταίνεις νὰ ἀναπνέῃς εὐδὴν ἀέρα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εἰς τὸ δεξιὸν πλαγίον σου λόφος κατάφυτος ἀπὸ ἀμπελῶνας ὑπὸ τῆς σειρᾶς τῶν βουνῶν προεκβαλλόμενος, κρύπτει ἀπὸ τῶν

ὀφθαλμῶν σου τὴν πεδιάδα τῶν Χανίων, σχηματίζων μετὰ τοῦ μέρους ὅπου ἴσταται μαγευτικὸν *λαγκάδι*, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου θάλλουσιν οἱ μυροβόλοι τῶν πορτοκαλεῶν κηποι, οἵτινες κάτωθεν τῶν ποδῶν σου ἐξαπλούμενοι, ἐκτείνονται πέραν μέχρι τοῦ μέρους ἐκείνου, ὅποθεν ὁ πυκνὸς ἐλαιῶν τῶν Χανίων μετὰ τῶν ἐντὸς αὐτοῦ κατεσπαρμένων πύργων ἄρχεται ἀναπτυσσόμενος ἐν ἀπάσῃ τῇ ἐπιβλητικῇ αὐτοῦ μεγαλοπρεπείᾳ. Περαιτέρω ὁ ὀφθαλμὸς ἀνακαλύπτει παρὰ τὴν παραλίαν τὴν πόλιν, ἔτι δὲ πέραν τὸ ὄμμα χάνεται εἰς τὸ ἄπειρον, μέσα ἐκεῖ ὅπου ὁ γαλανὸς οὐρανὸς φαίνεται συμπίπτων μετὰ τὴν κυανόχρουν θάλασσαν, ὀρίζων αὐτὴν καὶ ὀριζόμενος ὑπ' ἐκείνης.

Ἐκεῖ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δασυφύλλων πλατάνων, ἡ ὑπὸ τὸ ὠχρὸν τῆς Σελήνης φέγγος οἱ πρόβουλοι τῆς Κρήτης συνερχόμενοι ὁσάκις ἡ κατάστασις τῆς πατρίδος των καταντᾷ ἀφόρητος συσκέπτονται περὶ τῶν τυχῶν αὐτῆς. Ἐχουσί τι τὸ ρωμαντικὸν αἱ ὑπαίθριοι τῶν Κρητῶν Συνελεύσεις· βλέπεις τότε ἐκεῖ γέροντας πολλοὺς, πρὶ τῆς θέας τῶν ὁποίων δὲν δύνασαι νὰ μὴ ἀποκαλυφθῇς, ἄνδρας γηράσαντας εἰς τὸ πῦρ τῶν μαχῶν νὰ προσέρχωνται ἀπὸ τῶν ἐσχατιῶν τῆς Κρήτης, ὅπως ποδηγετήσωσι τοὺς νεωτέρους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δόξης· βλέπεις νεανίας, πλήρεις πυρὸς καὶ ζέσεως πολεμικῆς θάλλοντας ἥρώων βλαστὸς προσερχομένους ἐκεῖ μετὰ τὴν στερρὰν ἀπόφασιν νὰ συνεχίσωσι τὰ ἐνδοῦα τῶν γεννητόρων των ἔργα. Δὲν φέρουσιν αἱ Συνελεύσεις αὗται τῶν Κρητῶν τὸν τετριμμένον τῆς νομιμότητος τίτλον—διότι ἐξανίστανται κατὰ τοῦ ἐλέφ *Ἀλλάχ* Σουλτάνου—περιβάλλονται ὅμως ὑπὸ τῆς θεσπεσίας ἐκείνης αἴγλης, ἣν ἡ θεὰ Ἐλευθερία ἐκπέμπει ἐπὶ τοὺς μετ' ἐλπίδος ἀτενίζοντας αὐτὴν λάτρας τῆς...

Ἐκεῖ καὶ ἡμεῖς ἐκαθήσαμεν· ἐδρoσίσθημεν, ἐνετρυφίσαμεν, ἐρεμβάσαμεν ἐπ' ὀλίγον, καὶ ἱππεύσαντες εἴτα, ἡκολούθησαμεν τὴν πορείαν μας.

— Πρέπει λοιπὸν ἀνευ ἀναβολῆς νὰ μεταβῶμεν εἰς ἀναζήτησιν τῆς. Ἐὰν πράγματι συνέλαβε τὸ ἄλεθριον σχέδιον νὰ ριφθῇ εἰς τὸν ποταμὸν, ἐλπίζωμεν ὅτι δὲν ἡδυνήθη ἀκόμη νὰ πράξῃ τοῦτο. Ἀλλὰ μὴ χάνωμεν καιρὸν. Λαυδρὺ καὶ σεῖς Ραοῦλ, ἀναχωρήσατε ταχέως.

— Πάτερ μου, θὰ τοὺς ἀκολουθήσω! ἀνέκραξεν ὁ Ἰωάννης.

— Ἔστω, συνόδευσον τὸν ἐξάδελφόν σου. Μετ' ὀλίγον ἄλλως θὰ σᾶς ἀπαντήσω μετὰ τῶν ὑπηρετῶν μου. Θὰ δώσω διαταγὰς εἰς δύο ἡνιόχους, ἵνα μία ἄμαξα περιμεῖνῃ εἰς τὴν γέφυραν τῆς Ἰένης καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὴν τῆς Ἀλμας.

Ἡ Ἐρριέττη ἀποχαιρετήσασα τὸν ἀδελφόν τῆς ἔκλινε τὸ γόνυ ἀναμείνουσα. Εἰς τὸν κρότον τῆς ἐκπυροσκορητικῆς ἡνωρθώθη διὰ μιᾶς ὥς ὑπὸ ἡλεκτρικῆς ἐνεργείας κινηθεῖσα καὶ ἐξέβαλε ὀξεῖαν κραυγὴν.

Καταβάσας τὴν μεγάλην κλίμακα μεθ' ὁρμῆς, ἤνοιξεν ἀνευ δυσκολίας τὴν θύραν διήλθε τὴν αὐλὴν ὡς βέλος καὶ ἐξώρμησεν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Ἠλυσίων Πεδίων διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ ἀνοιχθείσης θύρας.

ΛΑ'.

ΤΗΝ ΕΠΑΥΡΙΟΝ ΤΡΟΜΕΡΑΣ ΝΥΚΤΟΣ

Ὁ μαρκήσιος, ὁ Ἰωάννης, ὁ Ραοῦλ καὶ οἱ ἄλλοι ἐζήτησαν

σαν ἀνωφελῶς τὴν Ἐρριέττην μέχρι τῆς αὐγῆς. Εἶχον ἐρευνηθεῖς τὰς δύο ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ τῆς γεφύρας τῆς Ὀμονοίας μέχρι τοῦ Ὠτεῖλ. Μάτην ἠρώτησαν τοὺς φρουροὺς κατὰ μῆκος τῶν ὀχθῶν καὶ τοὺς ἀργοπορήσαντας ἀστοὺς, οἵτινες μετέβησαν εἰς τὰς κατοικίας των ἐσπευσμένοι. Οὐδεὶς ἀπήντησε τὴν νεάνίδα· ὅσοι ἤρχοντο μακρόθεν ἀκολουθοῦντες κατὰ μῆκος τὴν ὄχθην οὐδὲν εἶχον παρατηρήσει, οὐδὲν ἤκουσαν δυνάμενον νὰ θεωρηθῇ ὡς πτώσις σωματός τινος ἐν τῷ ὕδατι.

Ὁ μαρκήσιος θέλων νὰ καθησυχάσῃ ἑαυτὸν, παρδέχετο ὅτι ἡ νεάνις δὲν ἐγνώριζε τοὺς Παρισίους, ἐτράπη ἀντίθετον ὁδὸν τῆς εἰς τὸν Σηκουάνα ἀγούσης καὶ περιεπλανήθη εἰς τὸν δαίδαλον τῶν ὁδῶν.

Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν ὁ μαρκήσιος εἶπεν.

— Ἀνωφελὲς νὰ ζητῶμεν ἐπὶ μακρόν· ἐπανεέλθωμεν.

Ὁ μαρκήσιος διέταξε ν' ἀναχωρήσῃ ἡ μία ἄμαξα καὶ ἐκράτησε τὴν ἑτέραν, ἐφ' ἧς ἐπέβησαν αὐτὸς καὶ ὁ υἱὸς του. Ὁ Ραοῦλ καὶ ὁ Λαυδρὺ ἐπέστρεψαν πεζῇ εἰς τὸ μέγαρον Δεσιμαίτζ.

Ἡ μαρκησία ἔμεινεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κ. Βιολαίν. Ὁ κόμης εἶχε θέσει ὑπὸ τὴν διάθεσιν τῆς μαρκησίας τὸν κοιτῶνά του, ἀλλ' ἡ Σουσάνα εἶχε διακηρύξει ὅτι δὲν θὰ κατεκλίνετο, ἡ δὲ μαρκησία προετίμησε νὰ ἐπαγρυπνήσῃ μετὰ τῆς νεανίδος.

Ὁ μαρκήσιος δὲν ἐξεπλάγη ἐπανελθὼν καὶ μὴ εὐρὼν τὴν

Δὲν σκοπῶ νὰ ὀδηγήσω τὸν ἀναγνώστην διὰ μέσου τῶν ἀγρίων μερῶν, ἅτινα δὲ ἔλθομεν· θὰ ἦτο λίαν ἐπίπονον νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ εἰς τὴν πορείαν μας ταύτην, καθ' ἣν εἰς πᾶν βῆμα ἐκινδυνεύομεν νὰ κατασυντριβῶμεν, νὰ κατακρημνισθῶμεν. Ἐνθ' π. χ. ἄνωθεν ἡμῶν ἐβλέπομεν μετεωριζόμενον βράχον ἀπόκρημον, αἶφνης ἢ ἐλικοειδῶς χωροῦσα ἐπὶ τῆς ράχους τοῦ ὄρους ἀτραπὸς μᾶς ἔφερεν ἀκριβῶς ἄνωθεν αὐτοῦ. Σκοτοδίνη δὲ κατελάμβανεν ἂν ἔβλεπες κάτω· καὶ εἴμεθα τότε ἡναγκασμένοι, ὅπως διατηρήσωμεν σῶα κρανίον, ὅσα καὶ λοιπὰ συστατικὰ μέρη τοῦ σκελετοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἵππων μας, νὰ ἀφιππεύσωμεν καὶ νὰ σύρωμεν αὐτοὺς προσέχοντες μὴ ὀλισθήσαντες ἢ παραπατήσαντες παρασύρῳσιν ἡμᾶς εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἄλλοτε ἢ αὐτὴ ὁδὸς, ἐνθ' εἴμεθα μετεωρισμένοι εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο, κατεδιέβαζεν ἡμᾶς αἶφνης εἰς τὸ βάθος τῆς φάραγγος, παρακάμπτουσα ἀπόκρημον μέρος τῆς ράχους, καὶ τότε ἐβαίνομεν μὲν ἀσφαλεῖς, κατελαμβανόμεθα ὅμως ὑπὸ ἀπελπισίας, ἀναλογιζόμενοι ὅτι εἴμεθα ἡναγκασμένοι μίαν ἀκόμη φοράν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ἀνάβασιν. Πάντα ταῦτα θὰ τὰ παρατρέξω, σπεύδων νὰ φέρω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ Θέρισσον ὅπου μετὰ τετράωρον κοπιῶδη δρόμον εὑρομεν τέλος ἀνάπαυσιν.

Μέσα εἰς μίαν ἀπὸ τὰς φάραγγας τῆς πρὸς τὴν Κυδωνίαν κλιτύος τῶν Λευκῶν ὄρεων, εἰς μέρος ὅπου τὸ βάθος αὐτῆς ὑψούμενον ἀρκετὰ ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, σχηματίζεται εἰς μικροτάτην κοιλάδα, ὑπὸ ὄρεων κύκλῳ περιβαλλομένων, ἐν μέσῳ δασυλλίων κυπαρίσσιων, ἐκατέρωθεν μικροῦ δροσεροῦ ποταμίου κεῖται τὸ χωρίον Θέρισσον. Εἶναι χωρίον ἡρωϊκώτατον, γεννᾷ ἄνδρας τοῦ πολέμου ἐλκεκτοῦς, ἐν ταῖς σελίδι δὲ τῆς πολεμικῆς ἱστορίας τῆς Κρήτης πανταχοῦ θ' ἀπαντήσης αὐτὸ κατέχον θέσιν ἐπιφανῆ.

Κατὰ τὸ 1881 ἐχορήγησε τῇ Κρήτῃ τὴν ἐνδοξον τριάδα τῶν ἀδελφῶν Χάλη, ὧν δύο ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Στέφανος, τὸ καμάρι τῶν συμπατριωτῶν του, ὁ ὡραιότερος, ὁ γλυκύτερος, ὁ ἀνδρείότερος νέος τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης ἐποχῆς, ἔπασαν ἐν ταῖς μάχαις, ὁ δὲ Βασίλειος ὁ καὶ στρατάρχης τῆς Κρήτης κατὰ τὸ 1825 ἀνακρυχθεὶς ἐπιζήσας ἦλθεν εἰς τὴν ἐλευθερωθεῖσαν Ἑλλάδα αὐτὸς μετὰ δύο μόνων ἄλλων ἐξ ὅλης τῆς Κρήτης τυχῶν βαθμοῦ στρατηγοῦ. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866, τακτικοὶ τοῦρκοι στρατιῶται ἐξεστράτευσαν κατὰ τοῦ Θέρισσου. Θορυβήσαντες οἱ κάτοικοι ἐκ τῆς αἰφνιδίας εἰσβολῆς, καὶ εὐρεθέντες μόνοι, ἔσπευδον νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ γυναικόπαιδά των ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν τῶν Λευκῶν ὄρεων, 20! δὲ ἄνδρες ἀπληλαγμένοι οἰκογενεαῖων μεριμνῶν ἀπετόλμησαν μόνοι των νὰ ἀντιπαραβῶσι κατὰ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ. Δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν νὰ τὸν ἀναχαιτίσωσι καὶ μετὰ μικρὰν συμπλοκὴν οἱ τοῦρκοι κατέλαβον τὸ χωρίον καὶ ἐκ θεμελίων κατέστρεψαν αὐτό. Δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω, διότι οἱ ἐπαναστάται ὀχυρωθέντες ἄνωθεν τοῦ χωρίου καὶ ἐνισχυθέντες ἐκώλυσαν αὐτοῖς τὴν πρόσodon. Οἱ τοῦρκοι ἄφου μάτην ἐπειράθησαν νὰ τοὺς ἐκβάλωσιν ἐκ τῶν νέων θέσεων των, ἀπελπισθέντες ἐτράπησαν πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἔφυγον. Δύο λόχοι τότε, οἵτινες ἤρχοντο ἐκ Χανίων πρὸς ἐπικουρίαν, ἐμπесόντες εἰς χεῖρας τῶν ἐπαναστατῶν, ἐξωλοθρεύθησαν καθ' ὁλοκληρίαν. Ὅσοι δὲν ἐφονεύθησαν, ἤχμαλωτίσθησαν, ἐντὸς δὲ ἐνὸς λάκκου ἐν μέσῳ τῶν ὄρεων εὐρέθησαν 38 τουρκικὰ πτώματα, ἅτινα, τὰ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἀπετέλουν ἓνα σωρὸν ἀπαίσιον. Οἱ κάτοικοι διηγούμενοι ταῦτα ἐπιλέγουσιν μεθ' ὑπερφανείας καὶ πεπονήσεως: «Σήμερον μὲ τὰ Σασεπῶ ἂν τολμήσουν οἱ τοῦρκοι ἄς ἔλθουν».

Ἔπεται συνέχεια.)

Κύδων.

οὐζυγόν του· κατενόησε δὲ ὅτι, ἔνεκα τῆς προκεχωρημένης ὥρας, ὁ κ. Βιολαῖν εἶχε θεωρήσει καθήκόν του νὰ κρατήσῃ μᾶλλον τὴν μαρκησίαν ἢ νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ βουλευτάρτον τοῦ Στρασβούργου. Ἄν καὶ ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ υἱὸς του ἦσαν καταβεβλημένοι ὑπὸ τοῦ κόπου, δὲν ἐσκέφθησαν ὅμως ν' ἀναπαυθῶσιν ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας. Ἠδύνατο δὲ ἄλλως νὰ κοιμηθῶσι;

Τῇ ὀγδόῃ καὶ ἡμισείᾳ ὥρᾳ ἔφαγον ὀλίγον ἔν' ἀναλάβωσι δυνάμεις καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ παρασκευασθείσης τῆς ἀμάξης δινηθύνθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Βιολαῖν.

Ὁ μαρκήσιος ἐζήτητο ταχέως τῷ κ. Βιολαῖν τὰ τρομερὰ συμβάντα τῆς νυκτός.

Μετὰ διάσκεψιν, ὁ κόμης παρεδέχθη τὴν γνώμην τοῦ μαρκησίου, ὅπως γίνῃ ἀμέσως διάδημα εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

Ὁ μαρκήσιος ἀνεχώρησεν ἀμέσως.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ὑπὲρ τῆς τις ἐλθὼν προειδοποίησε τὸν κόμητα ὅτι γέρον τις ἐζήτηε νὰ ἴδῃ τὴν δεσποινίδα Σουσάναν.

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις φαίνεται ἐπαρχιώτης, ἦλθε χθὲς ἐσπέραν, εἶπεν ὁ ὑπὲρ τῆς. Ἡ δεσποινὶς ἐδέχθη αὐτὸν καὶ συνδιελέχθη ἱκανὸν χρόνον μετὰ τούτου, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ δεσποινὶς ἡσυχάζει καὶ ἡ θαλαμηπόλος τῆς δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ.

— Καλὰ ἔκαμεν εἶπεν ὁ κ. Βιολαῖν, θὰ μεταβῶ ἐγώ, ἵνα δεχθῶ τὸν κύριον τοῦτον.

Ὁ κόμης ἔσπευσε νὰ καταβῇ εἰς τὸ ἱσόγειον καὶ εὐρέθῃ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ ἀπέναντι τοῦ Γεροκάτσικα.

Ἄλλ' οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ τοῦ πῇ τίποτε, τῇ εἶπε μόνον ὅτι κάτι ἔχει νὰ πῇ εἰς τὴν δεσποινίδα Σουσάναν, ὅταν ἐξυπνήσῃ. Ὅταν ἐπαρουσιάσθῃ εἰς αὐτήν:

— Λοιπὸν, ἡρώτησεν αὐτὴ ζωηρῶς, τί ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε;

— Εἶδον τὴν δεσποινίδα Δεσιμαῖζ.

— Τὴν εἶδατε! ἐπεφώνησεν ἡ νεάνις.

— Ὡ! ὅχι εἰς τὸ μέγαρον Δεσιμαῖζ, τοῦ ὁποῦ οὐ θυρωρὸς μοῦ ἐκλείσει τὴν θύραν.

— Ἀλλὰ τότε ποῦ εἶδατε τὴν δεσποινίδα Δεσιμαῖζ;

— Εἰς τὰ Ἠλύσια Πεδία.

— Τί! τί λέγετε;

— Τὴν παρελθοῦσαν νύκτα συνέβησαν τρομερὰ πράγματα εἰς τὸ μέγαρον Δεσιμαῖζ· ὁ βαρόνος καὶ ὁ υἱὸς του πῦρ-κτόνησαν.

— Ὡ! εἶπεν ἡ Σουσάννα φρικτῶς ὠχριάσασα.

— Ἡ δεσποινὶς Ἐρριέττη παράφρων ἐκ τοῦ τρόμου ἐφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας...

— Θεέ μου! Θεέ μου!

— Τρέχουσα πρὸς τὸν ποταμόν.

Ἡ Σουσάννα ἐξέβαλε κραυγὴν.

— Καὶ ἐπνίγη;